

Elías - Papapy Mokõiha

Opaite yvyuguy oñemopu'ãta haña.

Jeff Pippenger

2023-10-17

Rojapo gueteri hína Elías rehe, peteĩ símbolo profético ramo. Elías omoherakuã Acab-pe ndaiporimo'ãiha ama, iñe'ẽ rupi añoite, mbohapy año pukukue.

Ha Elías, pe Tisbega, Gileadgua rekove apytégui vaeke, he'i Acab-pe: Oikovéva Ñandejára Israel Jára, che añembo'yha henondépe, ko'ã años pukukue ndaipóri mo'ãvéi ysapy téra ama, ndaha'éiramo che ñe'ẽ rupi. 1 Reyes 17:1.

Cristo he'i ñandéve Lucas kuatiápe, umi mbohapy ary añetépe ha'e hague mbohapy ary ha mbyte.

Ha he'i: Añetehápe ha'e peẽme, ndaipóri maranduhára oñemoneĩva hogayguakuéra apytépe. Ha añetehápe ha'e peẽme, heta viúda oĩ va'ekue Israel-pe Elías árape, yvága oñemboty jave mbohapy año ha seis mése pukukue, ha tuicha ñembyahýi oiko opaite tetãme; upéicharõ jepe, Elías ndojejokoiete ni peteĩva hendápe, síno Sarepta-pe añoite, Sidón táva pegua, peteĩ kuña viúda rendápe. Lucas 4:24–26.

Umi mbohapy ary mbyte ary oiko Acab ha Jezabel tiempope; upéicha rupi ojehechauka umi mbohapy ary mbyte profético 538 guive 1798 peve, upe jave papado, ojehechaukáva Jezabel ramo pe tupãóga Tiatíra-pe, ogoverna hague Ára Pytũ aja.

Upéicharamo jepe, areko mbovymi mba'e nde rehe aĩ haña, nde reheja rupi kuña Jezabel-pe, ha'e voi oñembohéra profetisa ramo, ombo'e ha ombotavy haña che rembiguáipe toñemoakãratĩ haña, ha ho'u haña mba'e ta'anga rehe oñekuave'ẽva. Ha ame'ẽ kuri chupe ára oñembopy'aguapy haña iñemoakãratĩgui; ha ha'e ndoñembopy'aguapy. Péina, amomboíta chupe tupa'ẽ ári, ha umi oñemoakãratĩva hendive jehasa asy guasúpe, ndopy'aroviáiramo hikuái hembiapokuégui. Ha ajukáta imembykuérape mano rupive; ha opaite tupao oikuaáta cheha upe ohekáva py'a pypuku ha korasõnguéra; ha ame'ẽta peteĩteime pende apytépe pene rembiapokuéra he'iháicha. Apocalipsis 2:20–23.

Jezabel-pe oñeme'ẽ va'ekue pe “tiempo oñearrepenti haña” ha'e va'ekue mbohapy año ha mbyte Elías árape, ha avei mbohapy año profético ha mbyte ary 538 guive 1798 peve, pe pytũmbýpe pe papado ñemoñare'ỹ asýpe. Jezabel rehe ha mburuvichakuéra Europa-pegua ombojehe'a va'ekue hendive tekovaípe, pe castigo va'ekue oñemombo haña chupekuéra peteĩ tupa jehasa asýpe ha imembykuéra manope. Oĩ va'ekue avei ánga jerovia haña pe Edad Media aja, umíva avei oñemombo va'ekue peteĩ tupa jehasa asýpe, ha katu umíva oikove va'erã. Oñemombo jave peteĩ tupa jehasa asýpe, pe osẽtava tekove umi jerovia haña guarã téra mano umi iñe'ẽrendu'ỹva guarã odepende va'ekue hikuái ijapopyre rehe. Umi jerovia haña rembiasakue jehasa asy rehegua ogueru paciencia ha tekove. Iñembosako'íha jehasa asy rehegua opáta va'erã mbohapy año ha mbyte pahávo gotyo, Elías osẽ mbovyve Sarepta-gui omanda haña Acab-pe ohenói haña opa Israelpe Monte Carmelo-pe.

“Pe tupao ñemuhára ndopytái opaite pe periodo 1260 ary pukukue jave. Tupã ipy’a porãgui Itavayguakuérape omombyky pe tiempo ohasava’erã hikuái pe tataicha haketéva jehasa’asy. Oikuaauka jave pe ‘jehasa’asy guasu’ oútava’ekue pe tupao ári, pe Salvador he’i: ‘Ha umi ára ndajemombykyiramo, avave ndojesalvamo’ãi; ha umi poravo pyharekápe, umi ára oñemombykyíta.’ Mateo 24:22. Pe Reforma pu’aka rupive, pe ñemuhára oñemohu’ã 1798 mboyve.” The Great Controversy, 266, 267.

Pe “tupãicha ñembyahýi renda” rehegua jehechakuaa papado rehegua “ojukáta iñemoñarekuérape mano reheve”; upéicharõ jepe, pe “tupãicha ñembyahýi renda” rehegua jehechakuaa oguereko va’ekue peteĩ ñe’ẽme’ẽ tekove rehegua umi hembiapo ohechaukáva ijerovia haña ipy’aguapýpe, ojehechaukaháicha pe viuda Sareptagua memby kuimba’e manope.

Ha ojehe rire ko’ã mba’e, pe kuña ra’y, hógape oikóva jarýi, hasy; ha hasykatuete, ndaipóri hañaíicha pytu oheja va’ekue ipype. Upérõ ha’e he’i Elíaspe: Mba’e piko che rehegua nde ndive, nde Tupã kuimba’e? Reju piko che rendápe remandu’a haña che angaipa, ha rejuka haña che ra’ýpe? Ha ha’e he’i ichupe: Eme’ẽ chéve nde ra’y. Ha oguenohẽ chupe ijyva apytégui, ha ogueraha yvate koty guasúpe, upépe ha’e opyta haguépe, ha omoĩ chupe iñandyrúpe. Ha osapukái Ñandejárape, ha he’i: Ñandejára che Tupã, reporombohasa piko avei vai ko viúdape, che aikoha hendive, rejukávo ita’ýrape? Ha oñemyasãi pe mitã ári mbohapy jey, ha osapukái Ñandejárape, ha he’i: Ñandejára che Tupã, ajerure ndéve, tojevy jey ko mitã ánga ipype. Ha Ñandejára ohendu Elías ñe’ẽ; ha pe mitã ánga ojevy jey ipype, ha oikove jey. Ha Elías ojapyhy pe mitã, ogueru chupe yvate koty guasúgui ogópe, ha ome’ẽ jey isýpe; ha Elías he’i: Ma’ẽ, nde ra’y oikove. Upérõ pe kuña he’i Elíaspe: Ko’ãña aikuaa kóva rupive ndehacha Tupã kuimba’e, ha Ñandejára ñe’ẽ nde jurúpe oíha añetegua. 1 Reyes 17:17–24.

Pe viuda ohechakuaa Elías ha’eha “Tupã kuimba’e”, pórke “Ñandejára ñe’ẽ” ombojevy va’ekue hekove ita’ýrape, ha’e va’ekue pe ñe’ẽ “añetegua”. Pe mbohapy jey rupi Elías oñemyasãiva’ekue pe viuda ra’y ári, pe viuda oikuaa upéva Elías jurupe oíva “ñe’ẽ” ramo “añetegua”. Pe ñe’ẽ hebreo ‘emeth’ oñembohasa ko pasáhepe “añetegua” ramo, ha oguerovia pe pu’aka poromoheñoíva Alpha ha Omega rehegua. Ha’e hína pe ñe’ẽ hebreo ojejapóva pe peteĩha, pakõiha mbohapyha ha pahaguéva letra alfabeto hebreopegua reheve, ha ohechauka pe Pu’aka ikatúva omoingove jey umi omano va’ekuépe.

Umi jerovia haña, umi ndijeroviáivaichaite pe “espacio” tiempo de prueba rehegua ojehechaukáva umi mbohapy año ha mbyte rupive, orresivi va’ekue pe juicio peteĩ “tupa jehasa asy” rehegua. Mano va’ekue pe resultado umi mitãnguéra pe clase oho va’ekuépe kuña rekoreíva rapykuéri, pe oikóva tekovai rehe ha ombo’eva paganismo doctrina-kuéra. Tekove oñeme’ẽ va’ekue pe ambue clase-pe, pe osegúva Elías ñembo’e ha ogueroviáva pe Ñe’ẽ “añetegua” rehegua.

Kuña imena vaekue osemi Elías rembiapoukapy ogueru haña chupe y ha ome’ẽ haña chupe mbujape, ha iñe’ẽrendúvo proféta ñe’ẽme ohechauka umi jeroviapy rehegua Árype Yvytimbo Yma Thyatira pegua. (Iporã ojehechakuaa haña kóva: Elías omanda ramo pe kuña imena vaekuépe omongaru raẽ haña chupe, ha upéi omongaru haña ita’ýrape ha ijehe, pe ojehechaukáva hína ha’eha Elías ohupyty raẽha tembi’u ho’u haña. Ha’e raẽ ohupyty pe marandu, ha upéi pe iglesia.)

Ojeikuaauka ñandéve umi hembiapokue umi jeroviaha rehegua tuichave hague ipahápe iñepyrũmbýgui.

Ha pe ánhel peve pe tupao Tiatíra-pegua ehai: Kóva he’i Tupã Ra’y, upe oguerékóva hesa tata rendyicha, ha ipykuéra itakuáicha brónse porã; Che aikuaa ne rembiapokue, ne mborayhu, ne rembikuái, nde jerovia, ne paciencia, ha ne rembiapokue; ha umi pahaguáva hetave umi ppyguágui. Apocalipsis 2:18, 19.

Umi jerovia ohechauka tembiapo porã pe “tiémpope” pe papado oñeme’êva’ekue chupe oñearrepenti haña, ha umi hembiapo ipahápe “hetave umi ppyguávagui”. Pe “tiémpo” opa hañaicha, Cristo omondo pe pytũmbýpe osêva mbyja, pe Reforma rehegua, omoñepyrũva’ekue pe tembiapo ndopytavéima hañaicha ojeheja pe papado, pe ombo’êva’ekue pe tupãope “toñemongakuaa tekovaípe, ha toukaru umi mba’e oñekuave’êva’ekue ta’ãnga tupãnguérape.”

Ha pe oganáva, ha oikóva che rembiapo rehe opa peve, chupe ame’êta pu’aka umi tetãnguéra ári: ha’e oguerékóta hesekuéra mburuvicha haña yvyra hierroguigua haña; ña’ẽnguéra ñembyhyru ñai’ũ apoha mba’yrúicha oñembyai haña peteĩchaite; péicha avei che ahupyty haguéicha che Ru gui. Ha ame’êta chupe pe mbyja pyharevegua. Pe oguerékóva apysa, tohendu mba’êpa Espíritu he’i umi iglesia-kuérape. Apocalipsis 2:26–29.

Cristo oreko “mbovymi mba’e” umi jeroviapy rehegua ikatúva he’i haña hesekuéra pe ijerovia haña oñepyrũvo pe “tiempo” oñeme’êva’ekue papado-pe oñearrepenti haña, ha’ekuéra oheja haguére Jezabel-pe, “ha’e voi oñembohérava profetisa, ombo’e ha ombotavy haña che rembiguáípe oporomoakãratĩ haña ha ho’u haña mba’e oñekuave’êva’ekue ta’ãngakuérape.” Péro pe “tiempo” paha gotyo umi jerovia haña opytáva ndohasymo’ãvéima papado-pe osemi haña iñembotavykuérape.

“Pe siglo catorce-pe opu’ã Inglaterra-pe pe ‘Ñemyatyrõrã mbyja ko’ẽmbota’. Juan Wycliffe ha’e va’ekue pe marandu reruhára ñemyatyrõ rehegua, ndaha’êi Inglaterra añónte haña, síno mayma cristiandad rehe guarã. Pe tuicha protesta Roma rehegua, oñeme’ê haguére chupe toikuaauka, araka’eve ndopytamo’ãi haña oñembogue. Upe protesta ombohape pe ñorairõ, oguahẽ va’erã va’ekue pe sãso yvyporakuéra rehegua, tupãonguéra rehegua ha tetãnguéra rehegua.” The Great Controversy, 80.

Tembi’u Tupã rembiguái okarúva ha’e umi doctrina térã marandu ha’ekuéra ohupytýva. Tekovai ha’e pe tupaogua oiporu haña mburuvichakuéra retã mba’epu’aka omoañete haña ñemoĩmbaretépe idólatra doctrina-kuéra. Pe “aravo” Jezabel oñeme’ê va’ekue haña oñembyasy, pe tupaogua okañy haña ñu meguápe oñeñangareko haña.

Ha pe kuña oñani pe desiérto-pe, upépe oguereko peteĩ tenda Tupã ombosako’iva’ekue chupe ñguarã, upépe oñembyahýi haña chupe mil mokõi ciento sesenta ára pukukue.... Ha pe kuñáme oñeme’ê mokõi pepo peteĩ taguato guasu rehegua, ikatu hañaicha oveve desiérto-pe, hendápe, upépe oñemongaru haña peteĩ ára, ha ára kuéra, ha mbyte ára, mboi rova-gui. Ha pe mboi omosẽ ijuru-gui y peteĩ ysyry guasuicha pe kuña rapykuéri, ikatu hañaicha ogueraha chupe pe ysyry. Ha yvy oipytyvõ pe kuñáme, ha yvy ojurupe’a, ha omokõ pe ysyry pe dragón omosêva’ekue ijuru-gui. Apocalipsis 12:6, 14–16.

Jezabel ha Acab ñembyahýi aja, Abdías ohechauka pe ñangareko oñeme'êva'ekue desiérto rupive pe ára papal poguýpe.

Ha Acab ohenói Abdíaspe, ha'éva hóga rehegua ruvicha. (Abdías katu okyhyje eterei va'ekue Ñandejáragui; ha péicha oiko rire Jezabel ojuka jave Ñandejára maranduharakuérape, Abdías ogueraha cien maranduharakuérape, omokañy hañua cincuenta-cincuenta peteĩ itakuápe, ha omongaru chupekuéra mbujape ha ýpe.) 1 Reyes 18:3, 4.

Abdías rembiapo omoñemíkava profétakuérape cincuenta-cincuenta yvykua kuérape, ha'e pe símbolo pe tenda desiértope Tupã ombosako'íva omongaru hañua umi jeroviapyha, omboykekuéva ho'u hañua pe papado doctrinakuéra ha avei omboykekuéva omoneĩ hañua pe joaju marangatu'ỹ oñerepresentáva heko vai rupive mburuvichakuéra Európagua ndive. Pe ára pukukue Elías oñembohováiva pe viuda de Sarepta rendápe tembi'urã ha ñangarekorã Jezabel ha Acab-gui, ha'e pe ára pukukue tupao okañy hañua pe desiértope, ha pe tenda Tupã ombosako'íva chupekuéra ñuarã oñerepresenta va'ekue Abdías rembiapo rupive.

Elías rãnguéra ñemimby Sareptape, hérava “Zarephath” hebreo-pe, he'ise mopotĩrã. Opa rire pe ára oñeme'êva Jezabel-pe oñembyasývo hañua, Elías oho Obadías rendápe ha ohenói Acab-pe ombyatypa hañua opa Israel-pe Carmelo-pe.

Ha mburuvicharã Obadías oho aja tape rehe, péina ápe, Elías ojuhu chupe; ha'e oikuaa chupe, ho'a hova yvýre ha he'i: “Nde piko che ruvicha Elías?” Ha'e ombohováí chupe: “Che hína; tereho, ere nde ruvichápe: Péina ápe, Elías oĩ ko'ápe.” 1 Reyes 18:17, 18.

Elías oiko kuña viuda Sareptapegua ndive oĩhague ára ojoguaiterei pe Edad de las Tinieblas rehe. Pe tembiasakuepe Elías ha pe kuña viuda rehegua, ha'e ombyaty mokõi yvyra'i, ha'e niko oĩma omano hañuáicha. Peteĩ kuña viuda, profecía, he'ise peteĩ iglesia, ha ha'e orrepresenta pe iglesia desierto-pe oĩva, oĩmava omano hañuáicha.

Ha ehai pe angel tupaopagua Sardis peguápe ehai: Péicha he'i pe oguerekóva umi siete Espíritu Tupãgui ha umi siete mbyja; aikuaa nde rembiapokue, reguerekoha téra reikovéva, ha reime hañua omanóvaicha. Eñatende porã, ha emombarete umi mba'e hembýva, ha oĩva omanombátava: ndaguerohorýgui nde rembiapokue oñemohu'ãmbaitépe Tupã renondépe. Apocalipsis 3:1, 2.

Ha'e oiko kuri “ombyaty mokõi yvyra”, ha ojepreparávo ikuérape guarã, Elías ojoko chupe.

Ha Ñandejára ñe'ẽ ou hendápe, he'ívo: Epu'ã, tereho Sareptápe, Sidón mba'évape, ha eiko upépe. Péina, che amanda peteĩ viúda kuñáme upépe oñangareko hañua nde rehe. Upéva ha'e opu'ã ha oho Sareptápe. Ha oguahêvo táva rokẽme, péina, pe viúda kuña oĩ upépe ombyatývo yvyra'i; ha ha'e ohenói chupe ha he'i: Egueroúna chéve, ajerure ndéve, michĩmi y peteĩ mba'yrúpe, che aikuaa hañua ay'u. Ha ha'e ohóvo ogueru hañua, ha'e ohenói jey chupe ha he'i: Egueroúmina chéve, ajerure ndéve, peteĩ pehẽngue mbyja nde pópe. Ha'e katu he'i: Oikovéicha Ñandejára nde Jára, ndarekói peteĩ mbyja, peteĩ po'aguĩte arína peteĩ mba'yrúpe ha michĩmi aséite peteĩ hykúpe; ha, péina, ambyaty mokõi yvyra'i, aikévo hañua ha ambosako'i hañua che ha che ra'y peguarã, ja'u hañua ha upéi ñamano. 1 Reyes 17:8–12.

Sarepta rembirekove ojoguakuaína kuri “mokõi yvyra’i”. Ko rembirekove oñete jerovia hañgua umi ijeroviáva rehe Jezabel tiempope. Ita’yra katu oñete hañgua umi Thyatira rembiasakue aja omanóva’ekue pe ñe’ẽme’ẽ reheve oñemoingove jeýta hañgua pe ñemoingove jeýpe peteïha.

Ha ahecha guapyha, ha uguapy hesekuéra, ha oñeme’ẽ chupekuéra huisio; ha ahecha umi oñakã’o va’ekue ánga Jesús rehehápe ome’ẽ haguére testimonio, ha Tupã ñe’ẽ rehehápe, ha umi ndojerovial’ỹ va’ekue mbói guasúre, ni ta’angáre, ha noñemoĩri va’ekue hováre térã ipope imárka; ha oikove jey ha uguapy mburuvicha Cristo ndive mil año. Péro umi ambue omanóva ndoikove jeýi pe mil año opa peve. Kóva hína pe jeikove jey peteïha. Ovy’a ha imarangatu pe oikéva pe jeikove jey peteïhápe; umíva pe mano mokõiha ndorekói pokatu, síno ha’éta Tupã ha Cristo pa’i, ha uguapýta mburuvicha hendive mil año. Apocalipsis 20:4–6.

Pe viúda avei ohechauka umi mbovymi Sardis-pe, ha’ekuéra oĩva’ekue porã ha oñeme’ẽva’ekue chupekuéra ao morotĩ.

Reguereko mbovymi téra Sardis-pe, ndogueruvichái ijao; ha uguatáta chendive morotĩme, ha’ekuéra oĩgui upévarã. Pe ogana va’erã, upéva oñemonde va’erã ao morotĩme; ha che ndaikuaái mo’ãi héra pe kuatiañe’ẽ tekove rehegua-gui, ha amombe’úta héra Che Ru renondépe ha hemimboukuéra renondépe. Apocalipsis 3:4, 5.

Umi oĩva pe irundyha tupãópe Tiatírapegua, omano va’ekue jeroviahápe, ojehechaukáva viuda ra’y rupive, oñeme’ẽ ao morotĩ pe poha sellope.

Ha oñemboty rire pe sello poha, ahecha pe altar guýpe umi ojejukava’ekue ánga Tupã ñe’ẽ rehehápe, ha pe testimonio ha’ekuéra uguerekóva rehe: ha osapukái hikuái peteĩ ñe’ẽ hatãme, he’ívo: Mboy araka’e peve, Ñandejára, marangatúva ha añeteguáva, nderehusgái ha nerepy’aguasúi ore ruguy rehe umi yvy ári oikóva ári? Ha oñeme’ẽ peteĩteĩme ao morotĩ; ha oñe’ẽ chupekuéra, topytu’u gueteri sapy’ami, peve oñembotyta hañgua avei iñirũnguéra tembiguái ha ijoyke’ykuéra, ojejukátava ha’ekuéraicha. Apocalipsis 6:9–11.

Ypy Pytũmby Árape guare mártir-kuérape oñeme’ẽ ao morotĩ, ha oñeñe’ẽ chupekuéra topytu’u hañgua heñoiha rupi, ambue aty mártir papal-gua ojejukáta peve, ha’ekuéra ojejuka haguéicha. Ha’ekuéra ojeporojuka va’ekue papado rupive mbohapy ary ha mbyte pukukue jave, ha oñepromete chupekuéra ipahápe papado ojehusgáta haguã, péro ndaha’ei peteĩ mokõiha aty mártir papal-gua ojejuka mboyve, pe apañuãi oúvama léi domingo rehegua aja. Hermana White ombojoaju mártir-kuéra jerure juicio rehegua papado ári, mokõi jehasa hañgua Apocalipsis kuatiápe.

“Pe quinto sello ojepe’ávo, Juan, pe Revelador, visiónpe ohecha pe altár guýpe umi aty ojejukáva’ekue Tupã Ñe’ẽ rehehápe ha Jesucristo testimonio rehe. Upe rire oúma umi escena oñemombe’úva Apocalipsis capítulo 18-pe, upépe umi jeroviapy ha añeteguáva ohenói osẽ hañgua Babilóniagui. [Apocalipsis 18:1–5, oñecita.]” Manuscript Releases, volumen 20, 14.

Apocalipsis 18:1–5 ohechauka umi mokõi ñe’ẽ versíkulo peteïha ha irundyha pegua. Pe mokõiha ñe’ẽ ha’e pe henói osẽ hañgua Babilonia-gui, ha upéva omarka pe ñepyrũ arapokõindy ára léi rehegua ñemuhára, upe jave pe movimiento mbarere ánhel mbohapyha pegua ohenói Tupã atýra ambuépe osẽ hañgua Babilonia-gui. Ha’e avei omoĩ pe pasáhe pe quinto sello-gua pe séptimo sello

ñepyrũme.

“[Apocalipsis 6:9–11 oñehenói]. Ko’ápe ojehechauka va’ekue Juánpe ta’angamýi ndaha’éiva añeteguápe, síno umi oikótava peteĩ ára rendápe tenonderãme.”

“Apocalipsis 8:1–4 oñecita.” Manuscript Releases, volumen 20, 197.

Apocalipsis capítulo ochope, versículo peteĩ guive irundy peve, ojepe’a pe séptimo sello.

Ha’e oipe’a rire pe séllo porundy, oiko kirirĩ yvágape ku media óra rupi. Ha ahecha umi siete ánhel oĩva Tupã renondépe; ha chupekuéra oñeme’ẽ siete trompéta. Upéi ou ambue ánhel ha oñembo’y pe altár ykére, oguerékóva peteĩ kavure’y óroguigua; ha oñeme’ẽ chupe heta insiénso, haña haña upéva opa umi marangatúva ñembo’e ndive pe altár óroguigua oĩva tróno renondépe ári. Ha pe tataĩ osẽva pe insiénsogui, ouva’ekue umi marangatúva ñembo’e ndive, ojupi Tupã renondépe pe ánhel po guive. Apocalipsis 8:1–4.

Ñembo’e umi mártir Arapokõindy Pytũmbygua, pe quinto sello-pe ojeruréva Tupãme ogueru haña juicio kuña itekovaíva ári, oporomonda vaíva yvy ruvicha kuéra ndive, ojupi “Tupã renondépe”, pe séptimo sello ojepe’ávo. Pe inspiración ombojoaju pe séptimo sello jepe’a, Apocalipsis dieciocho pegua mokõiha ñe’ẽ ndive, upéva pe mokõiha ñe’ẽme Tupã imandu’a hague hembiaipo vai kuéra rehe, ha upéi omokõiha ijúicio hi’ári. Peteĩ jeýnte Arapokõindy Pytũmbygua mártir kuérape guarã, ha ambue peteĩ jey pe tuguy ryrú guasu domingo léi apañuãi rehegua rupi.

Ha ahendu ambue ñe’ẽ yvágagui, he’íva: Pesẽ chugui, che retãnguakuéra, ani haña peẽ peike haña hendive ñangaipakuérape, ha ani haña pejapyhy haña umi mba’asy vai oguerúva. Ñangaipakuéra niko oguahẽ yvágape, ha Tupã imandu’a hese ñaňanguére. Peme’ẽ chupe hembiaipokuére oja poháicha penderehe, ha pemokõi haña chupe mokõi jey hembiaipokuéra he’iháicha; pe kópa ha’e omyenyhẽ haguépe, pemyenyhẽ chupe mokõi jey. Apocalipsis 18:4–6.

Mbovymí Sardis pegua ndoky’ái hejao, ohechauka umi osẽ va’ekuépe pe tembiasakue Tiatira rehegua opá va’ekue 1798-pe. Ojehechauka chupekuéra pe viuda Sarepta guáicha, peteĩ viuda ohóva va’ekue pe ñemendápe 1844-pe.

“Cristo ouva ñande pa’i guasu ramo pe lugar santísimope, pe santuario ñemopotĩrã rehehápe, ojehechaukaháicha Daniel 8:14-pe; pe Yvypóra Ra’y ou haña pe Ymaguare Árape rendápe, ojehechaukaháicha Daniel 7:13-pe; ha pe Ñandejára ou haña Itémplo-pe, omoherakuáva’ekue Malaquías, ha’e peteĩchante mba’e ojehuva’ekue ñemombe’u; ha kóva avei ojehechauka pe ména omendátava ou haña pe ñemendápe, Cristo omombe’u hañaicha pe parábola diez virgen-kuéra rehegua, Mateo 25-pe.” The Great Controversy, 426.

Kuña imenáva, omanombotátagui, ombosako’i hína kuri ñembi’u paha, Elías katu he’i chupe tomongaru haña ichupe. Ha’e ohechauka umi mbovymíva jeroviapýva Tiatirape, ohóvo oiko haña umi mbovymíva jeroviapýva Sárdispe ombyatyva’ekue “mokõi yvyra” peteĩ “tata” rehehápe.

Mokõi “yvya” ohechauka mokõive óga Israel yma guaréva, ojeapyrũva’ekue paganis rehe ha upéi papalis rehe, ha katu ojejapo va’eráva’ekue oñembyaty haña oñondive ha ojejoaju haña “peteĩ yvya” ramo, tembiasakue 1798 guive 1844 peve.

Ñandejára ñe’ẽ ou jey chéve, he’ívo: Avei nde, yvypóra ra’y, ejapyhy peteĩ yvya ha ehai hi’ári: Judá rehehápe, ha Israel ra’ykuéra ikompañéroke rehehápe; upéi ejapyhy ambue yvya, ha ehai hi’ári: José rehehápe, Efraín yvya rehehápe, ha opa Israel róga ikompañéroke rehehápe. Ha embojoaju peteĩre ambue peve, oiko haña peteĩnte yvyraramo nde pópe. Ha ne retãygua kuéra ta’ýra oñe’ẽ ramo ndéve, he’ívo: Nderechchaukamo’ãi piko oréve mba’épa he’ise ko’áva? Ere chupekuéra: Péicha he’i Ñandejára Tupã: Péina ápe, ajapyhýta José yvya, oíva Efraín pópe, ha Israel ñemoñarekuéra ñirũnguérape, ha amoíta hendive, Judá yvya ndive, ha ajapóta chuguikuéra peteĩnte yvya, ha ha’éta peteĩnte che pópe. Ha umi yvya rehápe rehaíva oíta nde pópe hesakuéra renondépe. Ha ere chupekuéra: Péicha he’i Ñandejára Tupã: Péina ápe, ajapyhýta Israel ra’ykuérape umi tetã ambuegui, moõpa oho hikuái, ha ambyatýta chupekuéra opa lado guive, ha aguerúta chupekuéra ijyvytépe. Ha ajapóta chuguikuéra peteĩ tetãnte upe yvýpe, Israel yvytykuéra ári; ha peteĩ ruvicha guasu añoite oisãmbyhýta chupekuéra opavavépe; ha ndaikomo’ávéma mokõi tetãrõ, ni ndojepartimo’ávéma mokõi mburuvichaguasurãme araka’eve. Ha nomongy’amo’ávéma ijupekuéra ta’angakuérare, ni mba’e jeguaru hañuare, ni peteĩve hembiaipo vai rehe; ha che asálvata chupekuéra opa hendáguio oikohaguépe, upépe opeka hague, ha amopotíta chupekuéra; ha upéicha ha’éta hikuái che retãygua, ha che aikóta Ijarakuéra. Ha che rembiguái David oikóta mburuvicha guasu ramo hi’árikúera; ha opavave oguerékóta peteĩnte ñangarekoha: oguatáta hikuái che huísio kuérape, ha oñangarekóta che léi kuéra rehe, ha ojapóta umíva. Ha oikóta hikuái upe yvýpe ame’ẽ va’ekue Jacob che rembiguáipe, pe yvýpe pende ru ypykuéra oiko haguépe; ha oikóta hikuái ipype, ha’ekuéra, ha ita’ýra kuéra, ha ita’ýra kuéra ra’ykuéra opa ára ñuarã; ha che rembiguái David oikóta huvicha ramo hi’árikúera opa ára ñuarã. Avei ajapóta hendivekuéra peteĩ joaju py’a guapy rehegua; ha’éta peteĩ ñe’ẽme’ẽ opa áraráva hendivekuéra; ha amoíta chupekuéra, ha ambohetáta chupekuéra, ha amoíta che tupaopy mbytepekuéra opa ára ñuarã. Che róga karanda’y guýpe guáva avei oíta hendivekuéra; he’ẽ, che aikóta Ijarakuéra, ha ha’ekuéra oikóta che retãygua. Ha umi tetã ambue oikuaáta cheha Ñandejára, amopotíva Israel-pe, che tupaopy oĩ vove mbytepekuéra opa ára ñuarã. Ezequiel 37:15–28.

Elías osẽ vove Sarepta-gui ohenói haña Acab-pe ha opa Israel-pe Monte Carmelo-pe, pe iglesia viuda okañýva desiértipe ombyaty hína mokõi yvya tata oñemopotĩ hañaúpe pe viúda upe ñemendárõ mboyve ára 22 jasypa 1844-pe. Pe ñembyaty mokõi yvya rehegua ha’e pe ñembyaty pe movimiento millerita rehegua, oñemboguapýva pe paha sesenta y cinco ary pukukue ojechchaukáva Isaías siete-pe. Pe reino yvate gotyo oguereko va’ekue Moisés jehovasa vai 723 a.C. guive 1798 peve, ha pe reino sur gotyo oguereko upe jehovasa vai peteĩcha 677 a.C. guive 1844 peve. Año 1844-pe, umi ñemoñare espiritual umi mokõi tetã literal rehegua oñembyaty oñondive peteĩ yvya ramo, téra peteĩ tetã ramo.

Mba’eve ndaha’éiramo, Ezequiel omyesakã mokõi yvyraha’iha mokõi tetã, ha upéi oiko haña peteĩ tetãnte.

Síria akã hína Damasco, ha Damasco akã hína Rezín; ha sesenta ha cinco ary ryepýpe Efraín oñembyai hañgua, ani hañgua tetã ramo. Ha Efraín akã hína Samaria, ha Samaria akã hína Remalías ra'y. Napejeroviáiramo, añetehápe ndapeñemopyendamo'ãi. Isaías 7:8, 9.

Ndajaroviamo'ãiramo pe profesía sesenta y cinco ary rehegua, ndañamoĩmbáimo'ãi.

Romoĩta va'erã Elías simbolismo pe artíkulo oúvape.